F20

FISCAL SOCIOLOGY [Sociology of taxation (Sw., skattesociologi)]

Svenska [Swedish]

Jag påbörjade forskning vid Örebro universitet 2015 i ämnet *fiscal sociology* (skattesociologi), och boken *The Entrepreneur and the Making of Tax Laws – A Swedish Experience of the EU law* utgjorde en förstudie till mitt forskningsprojekt benämnt Skattesociologi och användningen av skattemedel. Därvidlag avser jag också att genomföra empiriska studier, om jag kan få finansiering till det.

Beträffande *fiscal sociology* har jag skrivit ett s.k. *paper*, där jag introducerar *The Entrepreneur and the Making of Tax Laws – A Swedish Experience of the EU law* (010Röd), som är min bok om en ny gren i ämnet *fiscal sociology*: Paper on The Making of Tax Laws (se separat fil). I 010Röd lämnar jag också reformförslag. Med ämnet The Making of Tax Laws avser jag att utveckla en ny gren i ämnet fiscal sociology (skattesociologi). Dessutom har jag utgått från nyss nämnda bok och utvecklat metodfrågor i 011Röd, *Law and Language on The Making of Tax Laws and Words and context – with Legal Semiotics*. I slutet av 011Röd, dvs. i Part III av den (On signs of tax crime in an artistic environment), föreslår jag användningen av legal semiotics som ett metodologiskt inslag vid genomförande av empiriska studier av moms. Juridisk semiotik (legal semiotics) berör jag i följande artiklar:

- ”Juridisk semiotik och tecken på skattebrott i den artistiska miljön”, Tidskrift utgiven av Juridiska Föreningen i Finland (JFT), JFT 5 2018, s. 307-328 [uk, On signs of tax crime in an artistic environment = Part III i 011Röd]; och

- ”Sammansatta transaktioner och semiotik beträffande moms”, SvSkT 3 2020, s. 160-172.

    - Beträffande sistnämnda artikel anger jag under **F11** (resp. **F12**), att under **Artiklar** finns även min *Specialversion* av den, med avsnitten Sammanfattning och Avslutande synpunkter, vilka SvSkT föreslog att jag skulle ta bort av utrymmesskäl.

Med *Ord och kontext i EU-skatterätten – En analys av svensk moms i ett law and language-perspektiv* (034Blå) ger jag min syn på hur en akademisk avhandling eller annan forskningsinsats skulle kunna se ut i ämnet law and language i skattereglerna. Dessutom får jag nämna att jag i *Momsreform II: Förslag för Sverige, EU och forskningen* (033Blå) lämnade förslag angående mervärdesskattelagen (1994:200) och vissa EU-regler. Den boken behandlar inte själva processen med att skapa skatteregler, utan där berör jag mer direkt de ändringar som jag ansåg borde ske i mervärdesskattelagen (1994:200) avseende allmänna och särskilda regler om rättigheter och skyldigheter, vissa formella regler, redovisningsregler och förfaranderegler, för att göra mervärdesskattelagen konform med mervärdesskattedirektivet. Vissa av de regler som jag tog upp i 033Blå berörs också i 034Blå, men i 034Blå är således temat hur processen med att skapa skatteregler kan förbättras och då har jag valt att ta upp mervärdesskattereglerna. Oavsett huruvida

mervärdesskattelagen (2023:200) skulle anses innebära en lösning av frågor som jag berörde i 033Blå, är 034Blå angående processen med att skapa skatteregler alltjämt relevant.

I *Indirekta skatter – forskningen i Sverige och EU-rätten* (040Blå), avsnitt 3 under AVDELNINGARNA I, II OCH III – ÖVERSIKT som avslutar boken, nämner jag att jag avser att fortsätta med projektet Skattesociologi och användningen av skattemedel, genom empiriska studier av användningen av skattemedel inom olika skattefinansierade områden, om jag får finansiering till det. Vidare anför jag där, att därefter följer troligen studier av metodfrågor, och jag har berört i 010Röd, *The Entrepreneur and the Making of Tax Laws – A Swedish Experience of the EU law,* algoritmer för att göra verktyg för metodutveckling. Givetvis kommer artificiell intelligens (AI) att vara användbart därvidlag, men bara som ett ***verktyg***.
Under **F11** angående forskningen avseende indirekta skatter nämner jag, som en koppling till vad jag skriver om avseende skattesociologi (fiscal sociology), att jag i den avslutande översikten i 040Blå anför att min varning för att hamna i vad jag kallar för matematikfällan i forskningen [jfr Bal 2020, Fördj.bil. 2 s. 17-27 (2020-04-20)] gäller även vid forskningen i ämnet skattesociologi. AI är användbart inom forskningen avseende exempelvis indirekta skatter, men AI bör enbart användas som ett ***verktyg*** – en modell – och inte utgöra metoden i sig för studien i fråga, vilket jag således anför också beträffande forskningsinsatser avseende skattesociologi. Emellertid kan, som jag också anför i nämnda avsnitt i 040Blå, till exempel juridisk semiotik ingå som en beståndsdel i en sådan modell. I 040Blå, som sammanfattar projektet angående forskningen avseende indirekta skatter som jag presenterar under F11, anför jag beträffande sammansatta transaktioner på momsområdet att en rättsdogmatisk studie i det hänseendet bör kompletteras med en analys baserad på juridisk semiotik, varvid jag i not 223 på sidan 67 hänvisar till artiklarna i JFT där jag nämner detta. Skattesociologi och AI utgör enligt min mening ytterligare exempel på områden där juridisk semiotik skulle kunna bidra till utvecklingen av forskningen.

I 045Blå, *Indirekta skatter – en svensk erfarenhet av forskningen i EU-rätten*, avsnitt 3 under AVDELNINGARNA I, II OCH III – ÖVERSIKT, återkommer jag till nämnda planer om att fortsätta forskningen med projektet Skattesociologi och användningen av skattemedel, genom empiriska studier av användningen av skattemedel inom olika skattefinansierade områden. 045Blå motsvarar i första hand tre av mina artiklar i JFT under åren 2020, 2021 och 2022, nämligen:

- *Momsforskningen i Sverige – metodfrågor,* JFT 6 2020, s. 716-757;
- *Momsforskningen i Sverige – svenska språkets ställning,* JFT 6 2021, s. 412-447; och
- *Punktskatteforskningen i Sverige – skattesubjektsfrågan,* JFT 3 2022, s. 242-276.

Dessa artiklar är grundläggande för mitt projekt under F10 (och F11/F12) angående forskningen i Sverige på området indirekta skatter under tiden 1994 – 2020. För mitt fortsatta projekt avseende skattesociologi (*fiscal sociology*) är metodfrågorna av intresse och frågan om svenska språkets ställning inom EU och avseende momsforskningen i Sverige är av särskilt intresse för en fortsatt utveckling av dessa utifrån 011Röd. I det hänseendet utgör 039Blå (sv, uk,suomi), *Momsforskningen i Sverige – studiematerial avseende svenska språkets ställning*, ett komplement i

första hand till 011Röd. I 039Blå har jag sammanställt JFT 6 2021, s. 412-447, *Momsforskningen i Sverige – svenska språkets ställning,* på svenska tillsammans med min översättning till engelska och översättningen till finska (utförd av översättningsbyrån ArthemaxX Business Services i Åbo).

- Se mer info om 039Blå under F10, under rubriken Särskild föreläsning om svenska språkets ställning i EU-rätten / Special lecture on the position of the Swedish language in the EU law.

I enlighet med vad jag anger i 045Blå, avsnitt 3 under AVDELNINGARNA I, II OCH III – ÖVERSIKT, fortsätter jag inte bara med empiriska studier av användningen av skattemedel inom olika skattefinansierade områden, utan också med studier av metodfrågor. Jag nämner där att jag redan i förstudien till det projektet, dvs. i 010Röd, nämnde algoritmer för att göra ***verktyg*** för metodutveckling och att AI givetvis kommer att vara användbart därvidlag, men bara som ett ***verktyg***. Jag upprepade från 040Blå min varning för risken att någon som bedriver forskning avseende moms eller punktskatter ska falla i matematikfällan, och att inte heller beträffande studier i *fiscal sociology* ska exempelvis AI användas som metoden i sig, utan enbart som ett ***verktyg*** – en modell – för forskningen. Se vidare om AI under **F30**.

English [engelska]

I began with research at Örebro University in 2015 in the subject of *fiscal sociology* (Sw., skattesociologi), and the book *The Entrepreneur and the Making of Tax Laws – A Swedish Experience of the EU law* was a preliminary study to my research project called Fiscal sociology and the use of tax revenues (Sw., Skattesociologi och användningen av skattemedel). In that respect, I also aim to carry out empirical studies if I can raise financing of it.

Regarding *fiscal sociology,* I have written a *paper*, where I introduce the book *The Entrepreneur and the Making of Tax Laws – A Swedish Experience of the EU law*, which is my book about a new branch within the subject of *fiscal sociology*: Paper on The Making of Tax Laws (see separate file). In the book, which is to be found with the code 010Röd under PFS Böcker, I also present suggestions on reforms. With the subject The Making of Tax Laws, I am aiming at developing a new branch within the subject of fiscal sociology. Furthermore, I have started out from the recently mentioned book and developed method questions in the book *Law and Language on The Making of Tax Laws and Words and context – with Legal Semiotics* (011Röd), which also is to be found under PFS Böcker. In the end of the book 011Röd, i.e. in Part III of it (On signs of tax crime in an artistic environment), I suggest the use of legal semiotics as a methodological element when conducting empirical studies of VAT. I mention legal semiotics in the following articles:

- On signs of tax crime in an artistic environment, which is my translation into English of my article ”Juridisk semiotik och tecken på skattebrott i den artistiska miljön”, *Tidskrift utgiven av Juridiska Föreningen i Finland* – The journal published by the Law Society of Finland (abbreviated JFT), JFT 5 2018, pp. 307-328 [= Part III in 011Röd]; and

- Composite transactions and semiotics regarding VAT, which is my translation into English of my article ”Sammansatta transaktioner och semiotik beträffande moms”, *Svensk Skattetidning* – Swedish Tax Journal (abbreviated SvSkT), SvSkT 3 2020, pp. 160-172).

    - Regarding the latter article, I mention under **F12** (and F11) that here on the website is also my translation into English of my special version of it to be found, including the sections *Sammanfattning* (Summary) and *Avslutande synpunkter* (Concluding viewpoints), which the SvSkT suggested that I should remove to save space.

With ”Ord och kontext i EU-skatterätten – En analys av svensk moms i ett law and language-perspektiv” (034Blå), Words and context in the EU law – An analysis of Swedish VAT in a law and language perspective, I give my view of how an academic thesis or another research effort might appear in the subject law and language on the tax rules. Furthermore, I may mention that I, in ”Momsreform II: Förslag för Sverige, EU och forskningen” (033Blå), VAT reform II: Suggestions for Sweden, the EU and the research, presented suggestions about *mervärdesskattelagen (1994:200)*, i.e. the (former) Swedish VAT act, and certain EU rules. That book is not treating the actual process of making tax rules, but there I am mentioning more directly the alterations that I deemed should be made in the Swedish VAT act concerning general and special rules on rights and obligations, certain formal rules, accounting rules and procedure rules, to make the Swedish VAT act conform with the EU's VAT Directive. Some of the rules that I brought up in 033Blå are also mentioned in 034Blå, but in 034Blå is thus the theme how the process of making tax rules can be improved and then I have chosen to bring up the VAT rules. Regardles of whether *mervärdesskattelagen (2023:200)*, i.e. the Swedish VAT act which on 1 July, 2023 replaced the act of 1994, might mean a solution of questions that I mentioned in 033Blå, 034Blå is still relevant regarding questions about the process of making tax rules.

In *Indirect taxes – the research in Sweden and the EU law* (041Blå), section 3 under THE PARTS I, II AND III – OVERVIEW which ends the book, I mention that I am aiming at continuing with the project Fiscal sociology and the use of tax revenues, by empirical studies of the use of tax revenues within various sectors financed by taxes, if I will be granted funding of it. Moreover, I mention therein that thereafter follows probably studies of method questions, and I have mentioned in 010Röd, *The Entrepreneur and the Making of Tax Laws – A Swedish Experience of the EU law,* algorithms to make tools for method development. Of course will Artificial Intelligence (AI) be useful thereby, but only as a ***tool***. Under **F12** concerning the research regarding indirect taxes, I mention, as a connection to what I write about regarding fiscal sociology, that I in the ending overview in 041Blå state that my warning for falling into what I call the trap of mathematics in the research [cp. Bal 2020, Fördj.bil. 2 s. 17-27 (2020-04-20), in English] applies also at research in the subject of fiscal sociology. AI is useful within the research regarding for example indirect taxes, but AI should only be used as a ***tool*** – a model – and not constitute the method in itself for the study in question, which I thus state also concerning research efforts regarding fiscal sociology. However can, as I also state in the mentioned section in 041Blå, for example legal semiotics be included as a part of such a model. In 041Blå, which summarizes the project on the research regarding

indirect taxes that I am presenting under F12, I state concerning composite transactions in the field of VAT that a law dogmatic study in that respect should be completed with an analysis based on legal semiotics, whereby I in footnote 223 on page 70 refer to the articles in the JFT where I mention this. Fiscal sociology and AI constitute in my opinion another examples of fields where legal semiotics might contribute to the development of the research.

In 044Blå, *Indirect taxes – a Swedish experience of the research on the EU law*, section 3 under THE PARTS I, II AND III – OVERVIEW, I come back to the mentioned plans on continuing the research with the project *Skattesociologi och användningen av skattemedel* (Fiscal sociology and the use of tax revenues) by empirical studies of the use of tax revenues within various fields of areas financed by taxes. 044Blå corresponds in the first place with three of my articles in the JFT during the years of 2020, 2021 and 2022, namely:

- *Momsforskningen i Sverige – metodfrågor* (The VAT research in Sweden – method questions), JFT 6 2020, pp. 716-757;

- *Momsforskningen i Sverige – svenska språkets ställning* (The VAT research in Sweden – the position of the Swedish language), JFT 6 2021, pp. 412-447; and

- *Punktskatteforskningen i Sverige – skattesubjektsfrågan* (The research on excise duties in Sweden – the tax subject question), JFT 3 2022, pp. 242-276.

These articles are fundamental for my project under F10 (and F11/F12) regarding the research in Sweden in the field of indirect taxes during the period of 1994 – 2020. For my continued project regarding fiscal sociology, the method questions are of interest and the question on the position of the Swedish language within the EU and regarding the VAT research in Sweden is of a special interest for a continued development of these set out from 011Röd. In that respect, 039Blå (sv, uk, suomi), *Momsforskningen i Sverige – studiematerial avseende svenska språkets ställning* (The VAT research in Sweden – a study material regarding the position of the Swedish language), constitutes a complement in the first place to 011Röd. In 039Blå, I have put JFT 6 2021, pp. 412-447, *Momsforskningen i Sverige – svenska språkets ställning,* in Swedish together with my translation of it into English and the translation of it into Finnish [made from Swedish into Finnish by the translation agency ArthemaxX Business Services in Turku (Åbo)].

- See more info about the book 039Blå under F10, under the headline *Särskild föreläsning om svenska språkets ställning i EU-rätten* / Special lecture on the position of the Swedish language in the EU law.

In pursuance of what I menton in 044Blå, section 3 under THE PARTS I, II AND III – OVERVIEW, I continue not only with empirical studies of the use of tax revenues within various fields financed by taxes but also with studies of method questions. There, I mention that already in the preliminary study to that project, i.e. in 010Röd, I mentioned algorithms for the making of ***tools*** for method development and that AI of course will be used in that respect but only as a ***tool***. I repated from 041Blå my warning to anybody conducting research regarding VAT or excise duties for the risk

of falling into the trap of mathematics and that neither concerning studies in fiscal sociology shall for instance AI be used as the method in itself but only as a ***tool*** – a model – for the research. See more about AI under **F30**.